

Innehållsförteckning

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	2
Rektors vision	3
Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet	3
Begrepp	4
Diskriminering	4
Direkt diskriminering	4
Indirekt diskriminering	4
Trakasserier och kränkande behandling	4
Kränkande behandling	4
Sexuella trakasserier	4
Repressalier	4
Diskrimineringsgrunder	5
Kön	5
Könsidentitet eller könsuttryck	5
Etnisk tillhörighet	5
Religion eller annan trosuppfattning	5
Funktionsnedsättning	5
Sexuell läggning	6
Ålder	6
Förskolans främjande och förebyggande arbete i syfte att motverka diskriminering	6
Uppföljning av föregående år	8
Kartläggning	8
Planerade åtgärder och mål för 2019-2020	9
Förebyggande och främjande insatser	10
Rektor ansvar	10
Personalens ansvar	10
Arbetsgång vid kränkande behandling	10
När ett barn kränker ett annat barn	11
När ett barn blir kränkt av en vuxen	11
Kompetensutveckling	12
Involvering av barn, personal och vårdnadshavare	12
Förankring av Plan mot kränkande behandling och Likabehandlingsplan.	12
Utvärdering	12

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskolan, skolbarnomsorgen, grund- och gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska ha samma rättigheter och alla elever har rätt att vistas i skolvärlden utan att utsättas för någon form av kränkande behandling eller trakasserier. Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Syfte med lagen är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan.

Ett levande dokument att använda i verksamheten

Likabehandlingsarbetet i barnomsorgen och skolan styrs av två lagar, diskriminerings- och skollagen. Förskolan och skolan ska varje år upprätta en likabehandlingsplan och en årlig plan mot kränkande behandling. Planerna kan sammanföras till en, så länge innehållet uppfyller lagarnas krav.

Planen ska beskriva hur förskolan och skolan förebygger, upptäcker och motverkar diskriminering och kränkande behandling. Det ska också finnas rutiner för hur man arbetar med att utreda och åtgärda kränkande behandling. Planen ska användas som ett aktivt verktyg i den dagliga utbildningen. Planen utvärderas och arbetas om en gång om året. Varje enhet har sin egen plan som bland annat finns att läsa på enhetens hemsida.

Personal

Lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektor.

Rektor

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Rektor har också ansvar för att utreda händelsen samt att vårdnadshavarna informeras.

Anmäla, utreda och vidta åtgärder

Om ett barn blir utsatt för kränkande behandling är personalen skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar. Detta innebär att förskolans personal ska ta varje uppgift om kränkande behandling på allvar och på delegation av huvudmannen utreda vad som hänt. Om utredningen visar att kränkning skett ska förskolan vidta de åtgärder som krävs så att kränkningarna upphör. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att kränkningarna upphört.

Blanketter

- Anmälan om kränkande behandling
- Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling

Referenser

Skollagen (2010:800). Diskrimineringslagen (2008:567). Skolverkets Allmänna råd - Arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. Läroplan för förskolan, Lpfö -18.

Rektors vision

Vår förskolas undervisning ska genomsyras av respekt för alla människors lika värde och olikheter. Vi arbetar förebyggande mot diskriminering och annan kränkande behandling. Arbetet för likabehandling och mot kränkande behandling är ett mycket viktigt arbete. För att trivas och utvecklas på bästa sätt behöver vi uppleva en trygg miljö där vi har tillit till personerna runt omkring oss. Vi vuxna i förskolan har ansvaret för arbetet. Vi ska arbeta förebyggande men också ha tydliga rutiner om kränkningar inträffar. Upplevelsen av trygghet och tillit till oss vuxna är grunden och vår ambition är att kunna ge alla barn denna upplevelse. Vårt arbete skall präglas av respekt för människors olikheter. All verksamhet skall vara trygg för barnen och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Ansvarig för *Plan mot kränkande behandling och Likabehandling* är rektor Susanne Ek, susanne.ek@morbylanga.se telenr. 0485-47177

Färjestaden, september 2019

Susanne Ek, rektor

Lagar som reglerar likabehandlingsarbetet

Denna likabehandlingsplan utgår från:

”Lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever.”

§ 1 Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100).

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1§

Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Ur Läroplan för förskolan, Lpfö 18, Förskolans värdegrund och uppdrag

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier. Både personal och barn kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat

förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på lekplatsen berättar Peter för en vuxen att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Den vuxne säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hen berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams (Myndigheten för handikappolitisk samordning) beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormer kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Förskolans främjande och förebyggande arbete i syfte att motverka diskriminering

Diskrimineringsgrund kön:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
Att vi omedvetet bemöter barnen utifrån deras kön.	Traditionella könsroller lever kvar även om kunskapen finns.	Arbeta på ett medvetet sätt med att benämna saker könsneutralt eller med sitt rätta kön. Uppmärksamma varandra på hur vi bemöter barnen.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Diskrimineringsgrund könsidentitet eller könsuttryck:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
En risk som vi behöver titta på är hur barnen bemöter och kommunicerar med varandra kring t ex kläder.	Barn bedöms efter utseende. Barnet själv söker uppmärksamhet för utseendet.	Föra diskussioner kring vikten av att uppmuntra barnets personlighet. Synliggöra barnen utan att benämna det yttre.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
Okunskap för skillnader i människors kultur och levnadssätt.	Brist på kunskap och erfarenheter.	Läsa litteratur och lära sig om olika kulturer och levnadssätt.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
Rädsla för att undervisningen inte ska vara allsidig och icke- konfessionell utifrån förskolans Läroplan Lpfö 18	Brist på kunskap och erfarenheter.	Föra diskussioner, använda oss av biblioteket, digitala verktyg, utbildning, och FUG	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Diskrimineringsgrund funktionsnedsättning:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
Att förskolans lokaler inte inkluderar alla.	Lokaler kan sakna vissa anpassningar.	Verksamheten anpassar sig efter alla barn. Vi skapar inkluderande aktiviteter.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Diskrimineringsgrund sexuell läggning:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
Förskolan för inte tillräckligt med diskussioner kring att familjer kan se olika ut.	Att inte litteraturen och lekmaterial speglar det samhälle vi lever i.	Samtal och reflektioner i arbetslag men även tillsammans med barnen kring olika familjekonstellationer.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj.

Diskrimineringsgrund ålder:

Risk/hinder	Analys orsak	Åtgärd	Utvärdering
För få diskussioner kring barnsyn, ålder och mognad.	För att säkra kvaliteten behöver vi ha regelbundna och täta diskussioner kring barnsyn och stötta varandra i arbetet.	Dela in barnen i mindre grupper för att kunna möta barnet utifrån mognad och erfarenhet. Se det kompetenta barnet.	Diskussioner på olika möten samt utvärdering i maj

Uppföljning av föregående år

Mål: Förskolans ska sträva efter att varje barn känner delaktighet i sin kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer.

Resultat och måluppfyllelse

I analysen gällande förra årets arbete ser vi att barnen är mer intresserade för hur det kan vara på andra platser i världen och av andra språk och kulturer. De samtalar om hur lika och olika vissa ord är, frågar vad saker heter på andra språk, reflekterar mera och samtalar kring olika språk och kulturer. Genom att bekräfta barnen i detta har de blivit stärkta och mer självständiga och det har ökat kommunikationen mellan barnen. Vår styrka har varit att vi ständigt har uppdaterat vår lärmiljö för att skapa förutsättningar för kommunikativa möten och för att skapa miljöer som barnen efterfrågar. Vi ser att detta gynnar samtal om allas lika värde och att barnen visar på lärande kring frågan när de påminner andra om när de sagt något som exkluderar någon annan. De förändringar vi gjort i den pedagogiska miljön för att ge förutsättningar till en ökad kunskap för olika kulturer har varit bl.a. olika flaggor, ord och hälsningsfraser på olika språk, memory med olika människor och använt oss av Polyglutt (litteratur på olika språk).

Cummins (2017) förordar undervisningsstrategier som stärker barnens identitet och synliggör deras kulturella bakgrund. Genom att uppmärksamma och inkludera barnens modersmål i den dagliga verksamheten på förskolan, till exempel genom att ha böcker på olika språk, alfabet från olika länder synliga på väggen och genom en tillåtande språklig atmosfär, stärks barnens självkänsla.

Pedagogerna har uppmuntrat barnens samtal kring sin kultur och andra kulturer. Genom att ha arbetat med målet ser vi de värdefulla effekterna av arbetet med kommunikation och att skapa förutsättningar för respekt och lyhördhet för varje människa oavsett bakgrund.

Kartläggning

För att få fram verksamhetens behov har följande kartläggning genomförts:

- Samtal och diskussioner i arbetslagen och på olika möten
- Observation och intervjuer i barngrupperna och av förskolans miljö
- Reflektion kring pedagogisk dokumentation.
- Enkäter till vårdnadshavare
- Analys av tillbudsrapporter

Fortsatt utvecklingsarbete

I Förskolans läroplan Lpfö -18 står det:

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang. Många valmöjligheter ger ökade förutsättningar för barnen att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter. Det är viktigt att alla som arbetar i förskolan bidrar till att barnen oavsett könstillhörighet ges förutsättningar för utvidgade upplevelser och uppfattningar om sina möjligheter. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.” (Lpfö 18)

Planerade åtgärder och mål för 2019-2020

Kartläggningen har lett fram till följande planerade åtgärder under läsåret 2019-2020

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna

Målkriterier:

Utveckling sker när:

- Utbildningen erbjuder barnen rikligt med tillfällen att, genom rollspel, värderingsövningar, böcker, spel och lekar få lära sig mer om sina skyldigheter och rättigheter.
- Lär miljön erbjuder barnen rikligt med tillfällen till möten för kommunikation, engagemang och tillhörighet så att det inspirerar och utmanar barnen att bredda sina förmågor och förståelsen för människors lika värde.
- Alla pedagoger utgår från ett normkritiskt förhållningssätt.

Aktiviteter för att nå målet:

- Diskussioner om normer på möte för vårdnadshavare.
- Skapa en lärmiljö som erbjuder material som stimulerar fantasi, kreativitet och där det inte finns ett givet syfte så att miljön utformas så att det skapar möjligheter att utveckla olika uttryckssätt, handlingssätt och ideér.
- Presentera aktiviteter som ex spel, rolllekar och litteratur som belyser ett jämställt samhälle.
- Pedagogerna för samtal och diskussioner utifrån boken: *Lekande rätt -en förskola för barnens rättigheter*, Fanny Davidsson

Förebyggande och främjande insatser

Rektor ansvar

Rektor ska bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att aktivt förhindra trakasserier genom att:

- genomföra ett fortlöpande arbete i fem steg (undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera och följa upp).
- ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier
- planera insatser för likabehandling och ha strategier för hur man främjar en god lärandemiljö.
- ha rutiner för akuta insatser när alla former av kränkningar uppstår.
- ha rutiner för hur personal ska agera vid olika kränkningar inte bara mellan barn, utan även mellan vuxna och barn.
- ha rutiner för ansvar och kommunikation mellan rektor, personal, barn och vårdnadshavare vid olika former av kränkningar.
- ha strategi för hur och när utvärdering av likabehandlingsplanen ska genomföras.
- Arbetet ska ske i samverkan med barn och elever, samt med anställda inom verksamheterna. Utbildningsanordnaren ska löpande dokumentera arbetet.

Personalens ansvar

På vår enhet arbetar vi förebyggande och främjande på individ-, grupp- och verksamhetsnivå genom att:

- Aktivt vara närvarande och stödja barnet.
- Barn och personal samtalar om värdegrundsfrågor och förhållningssätt.
- Personalen lyfter fram barnens olikheter och ser det som en tillgång
- Barnen får möjlighet att vara resurser för varandra.
- Personalen förstärker barnens positiva beteende.
- Vi strävar efter ett språk fritt från kränkningar och trakasserier.

Arbetsgång vid kränkande behandling

Upptäckt av trakasserier, kränkande behandling och mobbning

Rutiner för tidig upptäckt och för kommunikation mellan rektor, personal, barn och vårdnadshavare när kränkning upptäcks. Beskrivning av utredning och dokumentation. All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om att diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller mobbning förekommer. Uppgifter att kränkning skett kan komma från t.ex. barn/elev, personal eller vårdnadshavare.

När ett barn kränker ett annat barn

1. Personalen som gjort iakttagelsen har skyldighet att följa upp den misstänkta kränkningen med inblandade barn.
2. Personal som gjort iakttagelser eller tagit emot uppgifter om kränkande behandling ska alltid informera rektor som anmäler till huvudman. Särskild blankett finns för anmälan.
3. På delegation av huvudmannen ska förskolan skyndsamt utreda, anmäla och vidta åtgärder. Rektor utreder eller kan utse någon i personalgruppen som ansvarig för att utreda händelsen. Utredningens omfattning beror helt på omständigheterna i det enskilda fallet. Rektor eller ansvarig för utredningen kontaktar vårdnadshavare för berörda barn och informera om händelsen och hur förskolan arbetar med händelsen.
4. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredning tar fram åtgärder som leder till att kränkningarna upphör. Utredning samt framtagande av åtgärder bör göras i samråd med arbetslaget. Åtgärderna dokumenteras i en handlingsplan. Utredning och åtgärder dokumenteras av rektor och delges huvudmannen. Det finns särskild blankett för utredning och eventuella åtgärder.
5. Vid behov sammankallas till möte med vårdnadshavare, personal och rektor.
6. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig för utredningen ska följa upp och utvärdera insatta åtgärder. Utvärderingen dokumenteras.
7. Vid uppföljningssamtal med samtliga avgörs om en ny handlingsplan ska upprättas eller om nytt möte skall bokas in. I annat fall avslutas ärendet. Rektor dokumenterar.

Rektor sammanställer och går igenom befintliga anmälningar och utredningar kontinuerligt. Detta för att kartlägga om det finns något mönster bland utsatta barn som inte uppmärksammas tidigare. Om rektor vid genomgång får fram dold upprepad kränkning ska åtgärder vidtas omgående enligt ovanstående rutiner.

När ett barn blir kränkt av en vuxen

1. Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:
2. Händelsen anmäls till rektor som anmäler till huvudman. Särskild blankett finns.
3. Vårdnadshavare kontaktas.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Rektor dokumenterar och återkopplar till huvudman.
5. Rektor följer upp ärendet med barnet och dess vårdnadshavare.
6. Rektor har regelbundna uppföljningssamtal med berörd personal.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef, verksamhetschefen. Barnets vårdnadshavare kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Fr.o.m. 2011-07-01 är lärare, förskollärare eller annan personal skyldiga att anmäla till rektorn om de får kännedom att ett barn/elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. På samma sätt har rektorn skyldighet att anmäla att ett barn/elev anser sig kränkt till huvudmannen (utbildningsnämnden). Huvudmannen är

skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkning.

Kompetensutveckling

Följande kompetensutvecklingsinsatser är planerade:

- Gemensam litteratur: *Lekande rätt -en förskola för barnens rättigheter*, Fanny Davidsson.

Involvering av barn, personal och vårdnadshavare

Vi involverar barn, personal och vårdnadshavare i arbetet med likabehandlingsplanen genom att:

- Personal och vårdnadshavare informeras varje läsår om *Plan mot kränkande behandling och likabehandling* på ett möte för vårdnadshavare.
- *Plan mot kränkande behandling och likabehandling* finns tillgänglig på hemsidan.
- Personalen följer upp och utvärderar planen kontinuerligt.

Förankring av Plan mot kränkande behandling och Likabehandlingsplan.

Vi förankrar och gör planen känd internt och externt genom:

- Information från skolledningen till personalen.
- Information från personalen till vårdnadshavare på möten för vårdnadshavare och inskolningssamtal.
- Planen finns på förskolans hemsida.

Utvärdering

- Likabehandlingsplanen utvärderas årligen.
- Vid våra gemensamma planeringar och personalmöten diskuteras likabehandlingsarbetet regelbundet.
- I början på hösten 2020 sker en ny kartläggning och målbeskrivning för kommande period.